

Yleiset pääsyaatimukset ja valintakriteerit Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto, lähihoitaja

Työvoimapolitiittinen koulutus on tarkoitettu **yli 20-vuotiaille työttömille tai työttömyysuhan alaisille** henkilöille, jotka ovat motivoituneita ja sitoutuneita koulutukseen ja työhön. Valinnassa arvioidaan hakijan koulutustarve sekä työllistymisen todennäköisyyttä koulutuksen jälkeen.

Sosiaali- ja terveysalan perustutkintoon johtavan koulutuksen valinnassa tarkastellaan hakijan **kiinnostusta ja soveltuvuutta** toimia sosiaali- ja terveysalalla. Alalle soveltuvuutta arvioidaan muun muassa psykologisin soveltuvuustestein. Lähihoitajan odotetaan olevan vuorovaikutus- ja tiimityötaitoinen. Eduksi katsotaan, jos hakijalla on **työ- tai koulutuskokemusta sosiaali- ja terveysalalta**. Työkokemus voi olla hankittu myös esimerkiksi työelämävalmennuksen, työkokeilun tai valmentavan koulutuksen kautta. Alan aiempi kokemus antaa realistista kuvaa alasta, alan työtehtävistä ja työympäristöstä. Hakijalle on myös muodostunut käsitys omasta soveltuvuudesta alalle. Työnantajalta saatu myönteinen palaute hakijasta ja hakijan soveltuvuudesta on etu. Kokemus on voitu hankkia sosiaali- ja terveysalan kasvatus-, hoito-, huolenpito-, kuntoutus- tai ohjaustehtävistä. Esimerkiksi työkokemus lasten ja nuorten, vanhusten, vammaisten, mielenterveys- ja päihdetyön, kotihoidon, kuntoutuksen tai terveyden- ja sairaanhoidon avustavista tehtävistä antaa hyvää pohjaa hakeutua lähihoitajaksi valmistavaan koulutukseen. Hakijan vahvuuksiksi katsotaan myös sellaiset harraste- ja vapaaehtoistoiminnot, jotka tukevat hakijan soveltumista alalle.

Lähihoitajalta vaaditaan **hyvää terveyttä**, koska työ on sekä fyysisesti että psyykkisesti raskasta. Fyysiseksi työn tekee muun muassa osittainen seisomatyö ja potilasnostot. Lähihoitajan työ ei sovellu henkilöille, joilla on selkä-, polvi-, niska- ja hartiaseudun ongelmia tai muita tuki- ja liikuntaelinsairauksia. Alalla toimimisen voivat estää myös vaikeat ihottumat sekä veriteitse leviävät taudit. Lähihoitajan työ on ajoittain hyvin kiireistä ja tilanteet muuttuvat nopeasti. Näissä tilanteissa vaaditaan paineensietokykyä ja kykyä tehdä nopeita päätöksiä. Koska työ on erittäin vastuullista ja psyykkisesti kuormittavaa, on hakijan **mielenterveyden oltava kunnossa**. Jotkut psyykkiset sairaudet voivat estää alalla toimimisen. Työn psyykkistä ja fyysistä kuormittavuutta lisää **vuorotyö** (aamu-, ilt- ja yövuorot). Työ ei välttämättä sovellu esimerkiksi univaikeuksista kärsiville. Jo koulutuksen aikana hakijan elämäntilanteen on oltava sellainen, että hän pystyy tekemään vuorotyötä. Valintavaiheessa hakijoiden terveys kartoitetaan erillisen kyselyn avulla. Kuntoa ja työkykyisyyttä voidaan arvioida myös kuntotestin avulla. Koulutukseen ei valita päihderiippuvaisia.

Koulutukseen valittavalla on oltava **riittävän hyvä suomen kielen suullinen ja kirjallinen taito**. Hyvää suomen kielen taitoa tarvitaan asiakas- ja potilastilanteissa, potilasraporttien dokumentoinnissa ja annettaessa hoito-ohjeita potilaille ja heidän omaisilleen. Kielitaidon vaatimus liittyy potilasturvallisuuteen. Koulutukseen valittavilla tulee olla riittävän kielitaidon lisäksi myös **hyvät oppimisvalmiudet**. Hakijan tulee hallita **perustaidot** niin **tietotekniikassa kuin matematiikassa**. Perusmatematiikkaa tarvitaan lääkelaskuissa. Työvoimapolitiittinen lähihoitajakoulutus on koulutuksena tiivis ja nopeatahtinen. Hakijan **elämäntilanteen tulee olla kunnossa**, jotta hänellä on riittävästi aikaa panostaa opintoihin.